

HISTORIA –
FUNDAMENTY
WSPÓŁCZESNOŚCI

ELŻBIETA
PAPROCKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania do historii dla szkoły podstawowej. Zakres podstawowy

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

Warszawa 2019

Strona redakcyjna

Redakcja merytoryczna – Elżbieta Witkowska

Recenzja merytoryczna – dr Danuta Koper

Agnieszka Szawan-Paras

Katarzyna Szczepkowska-Szczeńiak

dr Beata Rola

Redakcja językowa i korekta – Altix

Projekt graficzny i projekt okładki – Altix

Skład i redakcja techniczna – Altix

Warszawa 2019

Ośrodek Rozwoju Edukacji

Aleje Ujazdowskie 28

00-478 Warszawa

www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat zajęć/lekcji

Kształtowanie się granicy wschodniej II Rzeczypospolitej.

Klasa/czas trwania zajęć/lekcji

klasa 3/45 minut

Cele

Po lekcji uczeń:

- Charakteryzuje przyczyny, przebieg i skutki wojny polsko-bolszewickiej
- Omawia polsko-litewski spór o Wilno
- Opisuje walki polsko-ukraińskie o Galicję Wschodnią
- Porównuje kształt terytorialny I i II Rzeczypospolitej
- Doskonali kompetencje cyfrowe oraz porozumiewania się w języku ojczystym

Metody/Techniki/Formy pracy

lekcja odwrócona

Środki dydaktyczne

- podręcznik,
- <https://edpuzzle.com/media/5d0c06d34149ef40f5df7b6c>
- <http://www.osamotnieni.muzhp.pl/>

Opis przebiegu zajęć/lekcji

Nauczyciel tydzień przed zajęciami dzieli uczniów na grupy i przydziela zadania. Wszystkie grupy oglądają krótki film z gry „Osamotnieni”, dostępny po najechaniu kursorem na mapę Polski. Po wciśnięciu napisu zagraj na stronie <http://www.osamotnieni.muzhp.pl/>

Grupa I

Przygotujcie informacje dotyczące wojny polsko – bolszewickiej w latach 1919-1921. Skorzystajcie z informacji w podręczniku i filmie zamieszczonym w aplikacji eddpuzzle. <https://edpuzzle.com/media/5d0c06d34149ef40f5df7b6c>

Możecie również skorzystać z literatury i źródeł dostępnych w Internecie oraz zagrać w grę „Osamotnieni”. Szczególną uwagę zwróćcie na przebieg i znaczenie bitwy warszawskiej. Wyjaśnijcie skąd wzięło się określenie „cud nad Wisłą”. Wskażcie przebieg granicy wschodniej po traktacie ryskim. Czas Waszego wystąpienia nie powinien przekroczyć 5 minut.

Grupa II

Przygotujcie informacje dotyczące koncepcji federacyjnej oraz konfliktu polsko-litewskiego o Wilno. Wyjaśnijcie w jaki sposób się on zakończył. Skorzystajcie z informacji w podręczniku, możecie również wykorzystać literaturę i źródła dostępne w Internecie. Czas Waszego wystąpienia nie powinien przekroczyć 5 minut.

Grupa III

Przygotujcie informacje dotyczące konfliktu polsko-litewskiego o Galicję Wschodnią (głównie Lwów). Wyjaśnijcie kiedy się rozpoczął, co oznacza określenie „orłęta lwowskie”, jakie obrazy, zabytki związane są z tymi wydarzeniami. Czas Waszego wystąpienia nie powinien przekroczyć 5 minut.

Podczas lekcji uczniowie prezentują efekty swojej pracy, nauczyciel ewentualnie dopowiada potrzebne informacje.

Na zakończenie uczniowie porównują przebieg granicy wschodniej II RP z granicami przedrozbiorowymi (nauczyciel wskazuje na mapie) i odpowiadają na pytanie: dlaczego nie była możliwa odbudowa Polski w granicach przedrozbiorowych, dlaczego koncepcja federacyjna J. Piłsudskiego nie była możliwa do zrealizowania.

Komentarz metodyczny

Zadania w grupach są zróżnicowane, co sprzyja indywidualizacji kształcenia.

Uczniowie pracują w różnym tempie, w związku z tym w tym samym czasie uczniowie zdolni są w stanie wykonać większą liczbę zadań lub wykonać zadania trudniejsze.

Zadanie grupy I przeznaczone jest dla uczniów zdolnych, ponieważ będą w stanie wybrać ważne informacje ze źródeł i literatury, i właściwie ocenić przebieg i znaczenie bitwy warszawskiej dla dziejów Polski i Europy. Najłatwiejsze jest zadanie grupy II – przeznaczone dla osób z trudnościami w nauce historii, dla których problemem jest zapoznanie się z dużą ilością tekstu i źródeł.

Dla uczniów zainteresowanych – więcej informacji o grze "Osamotnieni"

<http://muzhp.pl/pl/c/1512/gry-internetowe>